

36

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

на Централната изборителна комисия, прието с
с Решение № 249 от 7 септември 2009 г., по
конституционно дело № 8/2009 г. на
Конституционния съд на Република България

Конституционният съд е образувал конституционно дело № 8/2009 г., след като е бил сезиран в срока по чл. 112 от ЗИНП от седемдесет и седем народни представители от 41-вото Народно събрание на Република България. С определение на Конституционния съд от 11.08.2009 г. делото е допуснато до разглеждане и Централната изборителна комисия (ЦИК) е конституирана като заинтересована страна.

С жалбата се оспорва законността на изборния резултат в 30. едномандатен изборителен район (ЕИР) – Шуменски, и избора на народния представител Георги Велков Колев, като се възразява срещу неточното определяне на изборния резултат от ЦИК в Решение № НС-223 от 7 юли 2009 г. и невярно отразяване в протоколите на секционните изборителни комисии и в протокола на Районната изборителна комисия – Шумен, на действително подадените гласове за кандидата за народен представител Димитър Крумов Александров и обявения за избран за народен представител Георги Велков Крумов, с което се нарушава чл. 103, ал. 4 от ЗИНП.

Жалбоподателите твърдят, че в 30. ЕИР – Шуменски, са допуснати сериозни закононарушения и подмяна на действително подадените гласове за двамата от мажоритарните кандидати за народни представители в общините на област Шумен – Каолиново, Никола Козлево, Хитрино, Венец, Върбица, Каспичан, Нови Пазар, Смядово и Шумен, които съставляват нарушение на разпоредбите на чл. 87, ал.3, чл. 95, ал. 2 и чл. 100 от ЗИНП. Отстраняването на посочените нарушения на ЗИНП според жалбоподателите би довело до промяна на обявените окончателни резултати за 30. ЕИР – Шуменски, според които за Георги

Велков Крумов са гласували 35 989 избиратели, а за Димитър Крумов Александров – 35 323 гласоподаватели, прекратяване на пълномощията на обявения за избран за народен представител Георги Велков Крумов и обявяването за избран на кандидата за народен представител Димитър Крумов Александров. В подкрепа на твърденията се изтъкват конкретни аргументи, приложени са като доказателства преписи от шест протокола на секционни избирателни комисии в община Никола Козлево, 30. ЕИР – Шуменски.

Твърди се, че е нарушено изискването на чл. 100 от ЗИИП относно единността на секционния протокол, който се състои от две части: част I – за гласуването за мажоритарен кандидат, и част II – за гласуване за кандидатски листи, като са подменени частите от отделните протоколи, разменени са, двете части на един и същи секционен протокол са с различни номера, посочват се следните примери: в СИК 009 – с. Пет могили, община Никола Козлево, в единния секционен протокол част I – за гласуването за мажоритарен кандидат е с номер 288, а в същия протокол част II – за гласуване за кандидатски листи е с номер 289; в СИК 010 – с. Ружица, община Никола Козлево, в единния секционен протокол част I – за гласуването за мажоритарен кандидат е с номер 289, а в същия протокол част II – за гласуване за кандидатски листи е с номер 291; в СИК 003 – с. Вълнари, община Никола Козлево, в единния секционен протокол част I – за гласуването за мажоритарен кандидат е с номер 290, а в същия протокол част II – за гласуване за кандидатски листи е с номер 293; в СИК 012 – с. Цани Гинчево, община Никола Козлево, в единния секционен протокол част I – за гласуването за мажоритарен кандидат е с номер 291, а в същия протокол част II – за гласуване за кандидатски листи е с номер 292; в СИК 011 – с. Хърсово, община Никола Козлево, в единния секционен протокол част I – за гласуването за мажоритарен кандидат е с номер 292, а същия протокол част II – за гласуване за кандидатски листи е с номер 290; в СИК 013 – с. Църквица, община Никола Козлево, в единния секционен протокол част I – за гласуването за мажоритарен кандидат е с номер 293, а в същия протокол част II – за гласуване за кандидатски листи е с номер 288.

Жалбоподателите твърдят, че в секционните протоколи в общините на област Шумен – Каолиново, Никола Козлево, Хитрино, Венец и Върбица, са извършени множество поправки, без да е спазено изискването на чл. 95, ал. 2 от ЗИИП те да бъдат подписани от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка“.

Посочва се, че в секционните протоколи от изборителните секции в област Шумен – община Каолиново, община Никола Козлево, община Хитрино, община Венец, община Върбица, община Каспичан – СИК 006 в гр. Каспичан и СИК 012 в с. Върбяни, община Нови пазар – СИК 002, 003 и 017 в гр. Нови пазар и СИК 034 в с. Стан, община Смядово – СИК 004 в гр. Смядово и СИК 011 в с. Ново Янково; община Шумен, гр. Шумен в СИК 010, 016, 024, 042 и 059 са допуснати нарушения на чл. 87 от ЗИНП, които се изразяват в отчитане и записване в протоколите на недействителни гласове като действителни гласове в полза на кандидата Георги Велков Колев и съответно отчитане и записване в протоколите на действителни гласове подадени за кандидата Димитър Крумов Александров като недействителни гласове. В жалбата се твърди, че в община Велики Преслав, с. Драгоево – СИК 011 от подадени четридесет и шест бюлетини с отбелязан вот за кандидата Димитър Крумов Александров, като отбелязването върху всички е направено по един и същи начин – чрез подчертаване на името на кандидата, двадесет и три от тях са обявени и записани в секционния протокол за недействителни, а двадесет и три са приети и записани като действителни. Дава се пример, че по същия начин са обявени за недействителни бюлетините с вот за Димитър Крумов Александров в община Велики Преслав – СИК 015 в с. Миланово и СИК 016 в с. Мокреш. От посочените примери се прави извод, че броят на отразените в секционните изборителни протоколи действителни гласове за мажоритарните кандидати Димитър Крумов Александров и Георги Велков Колев не отговарят на действително подадените за тях гласове.

Твърди се, че в изборителните списъци в СИК на общините на област Шумен – Каолиново, Никола Козлево, Хитрино, Венец и Върбица, е отбелязано, че са гласували лица, граждани на Република България и на Република Турция, за които няма данни в деня на изборите да са пребивавали на територията на Република България, както и да са преминавали българо-турската граница. В жалбата се посочва, че в описаните изборителни списъци са отбелязани като гласували граждани, които са починали преди изборния ден, както и че в нарушение на изборителния закон са дописвани в изборителните списъци избиратели, които не отговарят на изискването на ЗИНП и без да представят необходимите документи, които да им позволят да гласуват в съответната изборителна секция. Според жалбоподателите в нарушение на изборителния закон са дописани в изборителните списъци избиратели и в

гр. Нови пазар, община Нови пазар – СИК 002 и гр. Шумен, община Шумен – СИК 022, 059, 067, 081, 087, 094 и 124.

Жалбоподателите твърдят, че в община Хитрино, област Шумен, броят на гласувалите многократно надвишава броя на цялото население на съответните населени места в общината по данни от 2005 г. Посочва се, че през 2005 г. населението на с. Бойково е 168 жители, а за настоящите избори само имащите право на глас са с 346 повече и за това населено място са гласували над 100 % от всички живущи; с. Висока поляна през 2005 г. – 234 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват 494 избиратели, което е 110 % от всички жители на селото; с. Длъжко през 2005 г. – 173 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват 329; с. Добри Войников през 2005 г. – 177 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват 303; с. Единаковци през 2005 г. – 142 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват 334 – 120 % от населението; с. Звегор през 2005 г. – 287 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват 441; с. Тимарево през 2005 г. – 845 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват 1273; с. Трем през 2005 г. – 307 жители, през 2009 г. са допуснати да гласуват – 627.

Централната избирателна комисия на основание чл. 23, ал. 1, т. 17 и 18 от Закона за избиране на народни представители с Решение № НС-223 от 7 юли 2009 г. е обявила резултатите от изборите за народни представители за 41-вото Народно събрание на Република България, произведени на 5 юли 2009 г. за мажоритарните кандидати, регистрирани за участие в изборите по едномандатни избирателни райони. На основание чл. 24, ал. 1, т. 13 от ЗИИП избраните народни представители по мажоритарната система се обявяват с решение на районните избирателни комисии.

Съгласно чл. 103, ал. 4 от ЗИИП мажоритарният кандидат се смята за избран, ако е получил най-много гласове в едномандатния избирателен район. В изпълнение на чл. 103, ал. 1 и 4 от ЗИИП въз основа на данните от секционните протоколи районната избирателна комисия отчита резултатите от гласуването в едномандатния избирателен район и съставя районен протокол. Не по-късно от 48 часа след получаване на секционните протоколи председателят, заместник-председател, секретарят и член на районната избирателна комисия предават на Централната избирателна комисия първия екземпляр на районния протокол, първите екземпляри от секционните протоколи и копия от разписките по чл. 102, ал. 3 от ЗИИП. На основание чл. 106, ал. 3 от ЗИИП книжата и материалите на районната избирателна комисия с изключение

на предназначенията за ЦИК се предават на администрацията на областта, на чиято територия е разположена тази комисия.

В чл. 94 от ЗИНП се определя, че секционните протоколи се съставят в три идентични екземпляра и се изработват на трипластова индигирана хартия. Всеки екземпляр е на лист с обособени страници. В Методическите указания за СИК, приети с Решение № НС-92 от 30 май 2009 г. в раздел IV, пункт „Вписване на данните в секционния протокол”, т. 7 ЦИК изрично е дала указания на членовете на СИК, че „когато контролните равенства са изпълнени, числовите данни се вписват в трипластовия секционен протокол, без да се разделят трите пласта”.

Посочените в жалбата несъответствия между номерата на страниците в един и същи протокол в част I – за гласуването за мажоритарен кандидат, и в част II – за гласуване за кандидатски листи, следва да бъдат сравнени като съответствие, от една страна, на номерата на избирателната секция, и от друга – като единност на номерацията на страниците на секционния протокол, които са две отделни характеристики, но които го индивидуализират като единен документ с общи характеристики съгласно чл. 100 от ЗИНП.

Относно посоченото от жалбоподателите нарушение на чл. 95, ал.2 от ЗИНП би следвало да се прецени всяка отделна поправка в секционен протокол дали се отнася за хипотезата на второто изречение на ал. 2, че очевидни фактически грешки могат да се поправят и след обявяване на резултата или се отнасят до поправки, за които законът изрично въвежда изискване да бъдат подписани от всички членове на секционната избирателна комисия и са с характер да променят резултата.

В чл. 87 от ЗИНП се указва начинът, по който избирателят упражнява правото си глас. Разпоредбата на чл. 97 от ЗИНП ясно регламентира кога гласът, отразен в бюлетината, е действителен и това е така, когато бюлетината е по установения образец, от съдържанието на бюлетината може да се определи еднозначно волята на избирателя, бюлетината съдържа два броя печати на съответната секционна избирателна комисия и в бюлетината няма вписани специални символи като букви и числа, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя. Със свое Решение № НС-185 от 24 юни 2009 г. ЦИК е допълнила Методическите указания за СИК, приети с Решение № НС-92 от 30 май 2009 г., като е дала допълнителни указания в т. 3, че гласът е действителен и когато е поставен знак само в едно от квадратчетата за гласуване, но върху бюлетината извън квадратчето за гласуване има

поставен знак (който не е числа или букви, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя) пред името на някой от кандидатите или има подчертаване или зачертаване. Гласът е действителен и когато квадратчето за гласуване или изписаният в него номер са оградени. Така членовете на секционните избирателни комисии са имали ясни и точни указания, за да приемат законосъобразни и адекватни решения относно определянето на действителните от недействителните гласове. В конкретните случаи, посочени от жалбоподателите, ЦИК приема за официални данни, посочени в секционните избирателни протоколи. Твърдените нарушения на чл. 97 от ЗИНП могат да се проверят само при повторно преброяване на бюлетините в описаните секции. В настоящия момент на основание чл. 101 от ЗИНП всички книжа и материали, които не следва да се предадат в ЦИК, се предават на съответната общинска администрация за съхранение.

Избирателните списъци се съставят от общинските администрации по населените места, в които се води регистър на населението, и се подписват от кмета на общината, съответно от кмета на кметството или от кметския наместник, и от секретаря на общината. В чл. 27 и 28 от ЗИНП са описани условията и редът за изготвянето на избирателните списъци. В правомощията на общинските администрации и ГД „ГРАО“ на МРРБ е да прецизират информацията, която се включва в списъците. Главна дирекция „ГРАО“ на МРРБ съгласно чл. 23, ал. 1, т. 19 от ЗИНП и Решение № НС-218 от 5 юли 2009 г. на ЦИК е изпълнила задължението си да извърши проверка на избирателните списъци в страната и в чужбина за лица, гласували повече от един път (прилагаме писмо от ГД „ГРАО“ на МРРБ с вх. № 556 от 6.08.2009 г.). За посоченото нарушение на чл. 28, ал. 5 от ЗИНП относно неправомерното дописване в избирателните списъци на лица без правно основание за това единствената възможност е да се проверят документите, удостоверяващи правото да бъде дописан избирател в съответния избирателен списък, които по закон се прилагат към секционните протоколи и се описват в тях. Относно броя на населението в населените места компетентни да предоставят информация и да направят сравнителен анализ са Националният статистически институт и общинските администрации, които поддържат съответните регистри на населението.

Централната избирателна комисия е изпълнила задължението си по чл. 107 от ЗИНП и е приела Решение № НС-223 от 7 юли 2009 г. на основание на протокола на районната избирателна комисия 30. ЕИР –

Шуменски, и на протоколите от секционните избирателни комисии. Централната избирателна комисия намира, че промяна на изборния резултат може да бъде установена само при повторно преброяване на резултатите в секциите, в които се твърди, че са допуснати съществени нарушения на разпоредбите на чл. 87, ал. 3, чл. 95, ал. 2 и чл. 100 от ЗИИП.

В компетентността на Конституционния съд е да прецени дали може да извърши сам повторното преброяване на бюлетините от секциите, посочени в жалбата, или да се ограничи само до проверка на законността на процедурата при произвеждане на избора, която практика е въведена с определение от 4 февруари 1992 г. по конституционно дело № 1/1991 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Светла Димитрова

СЕКРЕТАР:

Мустафа Карадайев

